

ZDENĚK SVĚRÁK

PO STRNIŠTI BOS

FRAGMENT

Zdeněk Svěrák
Po strništi bos

také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz

Zdeněk Svěrák
Po strništi bos – e-kniha
Copyright © Fragment, 2014

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ZDENĚK SVĚRÁK

PO STRNIŠTI BOS

FRAGMENT

Zdeněk Svěrák / Po strništi bos

Tyhle první řádky jsou tu, abych se rozepsal. Když dlouho nepíšu, jsem jako nepromazaný stroj na věty a dívám se, s jakou námahou do nich sháním správná slova, jak to skřípe, když je neobratně slepuju, a jak mi to pak při čtení nechutná.

Chystám se zaznamenat jedno období svého života, které vypadá jako krátké intermezzo, ale které mám ve vzpomínkách dost hluboko zaryté. Období, kdy jsem byl jako sedmiletý kluk náhle přesazen z města na venkov a pobyl tu dva roky. Zaútočila na mě tenkrát taková přesila nových vjemů, že mi dodnes plavou někde u dna paměti jako dlouhověké rybky a možná by se měly vylovit. Chystám se na ten výlov dlouho, jenže s nedůvěrou, ale tu mám vždycky, než chytím něco, co se zatřpytí.

Abych se do toho vpravil, včera při procházce liduprázdným podzimním krajem jsem si na polní cestě klekl. Měl jsem přece ve svých sedmi osmi letech ty oči, co mám teď, akorát byly niž. V kolenou mi zapraskalo a stromy podél cesty rázem vyrostly. Cesta se rozšířila, a co bylo přede mnou na zemi, listí, větvičky, štěrky, stopy pneumatik traktoru, bylo blíž a chtělo se mi vzít to do ruky nebo si na to sáhnout. Připadal jsem si trochu směšně. Dědek klečí v krajině a prosí, aby se mu vrátil chlapecký věk. Ale tak to vlastně je.

Volá Londýn

Na ladicím knoflíku našeho rádia je připevněna oranžová výstražná cedulka s ohnutými rohy, která varuje, že poslech zahraničního rozhlasu trestá se smrtí. Tatínek sedí u přijímače, z něhož se přes kvílení rušiček prodírají ven zprávy o bojích na frontách, ale také záhadná sdělení, která jsou zřejmě tak důležitá, že je hlasatel dvakrát opakuje: „Emil přijede na dámském kole. Emil přijede na dámském kole. Lucie se těší na Vánoce. Lucie se těší na Vánoce. Gustave, hostina

se odkládá na neurčito...“

„To jsou zašifrované zprávy pro parašutisty,“ vysvětluje mi tatínek.

„A co znamenají?“ ptám se.

„To vědí jen oni. Kvůli tomu je to zašifrované. Aby to Němci nerozluštili.“

Maminka mi dává pusu na dobrou noc a zapřísahá mě: „Nikde nesmíš říkat, že tatínek poslouchá Londýn. Ani kamarádům.“

Přikyvuji.

Ležím v posteli a před usnutím si opakuji: „Emil přijede na dámském kole. Emil přijede...“

Elektrárna

My bydlíme na kraji Prahy v elektrárně. Všichni to tak říkají, kromě tatínka, který tomu rozumí a vysvětlil mi, že bydlíme v transformační stanici. Z dalekých elektráren, jako jsou Ervěnice nebo Štěchovice, se k nám sbíhají zástupy stožárů. Když jsme jeli vlakem a tatínek je v krajině viděl, řekl: Kdyby ses někdy ztratil, jdi po tom vedení a dojdeš domů. Elektrína, co k nám po těch tlustých, prověšených drátech elektrárny posílají, je životu nebezpečná, a proto se v naší stanici mění na slabší, která je taky životu nebezpečná, ale ne tolik. Nebýt naší stanice,

tal. Jen se často v řeči zasekne na nějakém slovu a ne a ne ho ze sebe vytlačit. Například se zeptá: „Neviděls našeho Ffff... Ffff?“ Mně je ho líto, jak se snaží a kroutí při tom hlavou, a tak řeknu: „Ferdu?“ A on řekne: „Jo.“

Volejbal

Líbí se mi, když dospělí hrajou volejbal. Důležití úředníci s chlupatými břichy poskakují jako děti, radují se a nadšeně vykřikují. Jejich manželky výskají jako malé holky. Ten, kdo má servis, musí říct „Plej!“ a pak teprve pošle míč přes síť. My malé děti na hřiště nesmíme, ale já tam lezu a pletu se jim pod nohy. Dnes hraje náš dům proti sousednímu. Je tu i několik diváků. Zpocený a zadýchaný otec mi několikrát přikáže, abych se tam nemotal a šel ze hřiště. Ale mně se líbí skákat pod sítí a dělat, že taky hraju. Když pak tatínkovi překazím vybrání míče, dá mi pohlavek a vynese mě za lajnu jako králíka a já se tam před očima všech rozplácnu. A v tom bezmocném vzteku na něj v slzách zakřičím to nejhroznější, nejstrašnější tajemství, které znám:

„A řeknu to! Řeknu, že posloucháš Londýn!“

Hra se přeruší a všichni ztichnou. Otec zbledne. Popadne mě za ruku, odvede mě za roh domu a tam mě ve velikém zoufalém vzteku seřeže.

„Ty hajzle! Ty spratku! Vlastního tátu! Takovou zmijí máme!“

Horší slova už nenašel.

Odprošení

„Tatínku, prosím tě, odpusť mi to, já už to víckrát neudělám,“ říkám v pyžamu u otcovy postele.

„Jestli tatínka zavřou a popraví, máš to na svědomí,“ prisolí mi maminka z druhé manželské postele.

Na svém lůžku pak pod peřinou usedavě pláču a není to k zastavení. Jsem zbabělec a uduvač.

Prapor

Jsem sám doma a hraju si s malými gumovými vojáčky na bitvu. Potom zaslechnu zvenčí nějaké povely. Jdu k oknu a dívám se přes sklo ven. Na dvoře elektrárny lemovaném obrovskými dřevěnými špulemi, na nichž jsou navinuty tlusté kabely, provádějí němečtí vojáci, co naši elektrárnu hlídají, různé cviky. Podle toho, co velitel silným hlasem zavělí, dávají pušky na rameno a pak zase k noze.

Jdu ke kredenci. Víím, že je za ní ukryta nebezpečná věc. Sahám tam. Vytahuji dlouhou zaprášenou tyč. Rozmotávám modrou látku, až se objeví i červená a bílá. Je to přísně zakázaná československá vlajka na pruhované žerdi.

Znovu se dívám na Němce, jak cvičí. Srdce mi buší v hrudníčku jako kladivo. Potom se skrčím pod parapet a rozvinutou vlajkou švihnu před oknem sem a tam. A ještě jednou.

Opatrně vystrčím hlavu, co to s nepřítelem udělalo. Nic. Dál cvičí k noze zbraň a na rámě zbraň. Roztřesenýma rukama zase vlajku navinu na žerď a zasunu za kredenc.

Zůstanu sedět na podlaze a dýchám, jako bych dokončil nějaký závod.

Holka ho přeprala

Už chodím do první třídy. Jdu s taškou na zádech ze školy. O stěnu školního pavilonu se opírá pihovatá holka, a když mě uvidí, postaví se mi do cesty. Je asi o dva roky starší než já a je ze Slatin, z těch malých, chudých a všelijak poslepovaných domků, to se pozná podle drzého obličejce a ušmudlaného trička. „To je Bejčkova sestra,“ šeptá někdo za mými zády.

Všichni, co tu jsou, se zastaví, protože tuší, že něco bude.

„Tak ty prej chceš přes držku,“ řekne mi holka.

„Ne,“ řeknu já podle pravdy a kolena se mi začínají třást.

„Tak můj brácha podle tebe smrdí, jo?“

„Ne,“ hlesnu zbaběle, přestože jsem to Bejčkovi včera řekl.
„Ale smrdí, podle tebe,“ usmívá se sestra zlověstně a postoupí těsně ke mně.
„Někdy smrdí, protože se nemeje,“ řeknu, když to chce.
Rána a tma před očima. Asi mi zlomila nos. Sáhnu si tam a mám prsty od krve.
„Dej jí pěstí!“ křičí někdo.
Zatnu pěstičku a přes slzy si vybírám v pihovatém obličejí místo pro úder, ale než ho vyberu, dostanu facku zleva i zprava. Pak do mě strčí a já upadnu po zádech, až mi dřevěný penál v tašce zachrastí.
„Poseroutko,“ uplivne si Bejčkova sestra a jde pryč.
„Holka ho přeprala, sraba!“ slyším, když se diváci rozcházejí.
Jdu domů a brečím.

Jak to mělo být

Chtěl bych být statečný a chtěl bych se umět prát, ale nejsem k tomu z domova vedený. Maminka v jednom kuse opakuje: „Hlavně buď na sebe opatrný a s nikým si nic nezačíněj, víš, jak to končí. Kdyby se ti něco mělo stát, to už bych nepřežila.“ A při tom kapesníkem otře sklo na obrázku mého pětiletého bratra, který se na nás s bílou čepičkou na hlavě usmívá, protože neví, že za půl roku umře. A ještě ke všemu mám takovou vadu, že se nebojím jen o sebe. Já se bojím někoho praštit do obličej, aby se mu něco nestalo. Aby mu třeba nevyteklo oko.

Teprve večer před usnutím, když si o tom přemýšlím, vím, jak jsem na to měl jít. Ta holka neměla takovou sílu, že by se nedala přeprat. Například ručičky měla jako hůlky. Především se mi nesmějí roztrást nohy. To je u mě vždycky první chyba. A musím se naučit být surový. Kdybych dokázal být správně surový, odehrálo by se to takto:

„Tak ty prej chceš přes držku,“ říká holka.

„Vod tebe, jo?“ říkám já pohrdavě.

„Tak můj brácha podle tebe smrdí, jo?“

„Jako tchoř, protože se nemeje!“

Holka mi chce dát do nosu, ale já se mrštně uhnu a tu její ruku jako hůlku jí zkroutím za zády.

„Jau!“ zakvílí Bejčková a já ji druhou rukou popadnu za ty její nemytý vlasy.

„Dneska toho svýho bratra umeješ, aby mi v lavici nesmrđěl!“ říkám jí zblízka do pihovatého obličejce.

„Jasně, vydrhnu ho rejžákem,“ slibuje holka a já ji pouštím.

„To bych prosil,“ uzavřu to a za obdivného přikyvování čumilů se vydám k domovu.

Naši

Moji rodiče se k sobě moc nehodí, ale mají se rádi. Tatínek je o dva centimetry menší než maminka, a když jdou někam spolu, nosí klo-bouk, aby byl větší. Taky nosí brýle, které se mu zapocují. Jak vejde ze zimy do kuchyně, nic nevidí a první jeho je, že si sundá brýle, vykročí poslepu k mamince a utře si skla do její zástěry.

Maminka má krásné vlasy a tatínek má pleš. A na té pleši má hrbol od úrazu.

Hrbol vznikl tak, že při stavbě ervěnické elektrárny lezl na vysoký jeřáb, aby ho opravil, ale smekly se mu nohy a on z té výšky padal, až se hlavou zabořil do haldy uhlí. Byl to takový úraz, že ho kvůli tomu nezali na vojnu. Můžeme mluvit o štěstí, že se nezabil, řekla maminka, když mi to vyprávěla.

Byla by to velká škoda, kdyby se tatínek zabil, protože je na všechno šikovný. On se vyučil zámečnickem, ale bylo mu to málo, a tak se ještě vyučil elektrikářem. Je taky přes rádia. Z rádií museli všichni odmontovat krátké vlny, aby nemohli poslouchat cizí stanice, ale tatínek si vyrobil čerčilka. Jmenuje se po Angličanovi Čerčilovi, což je Hitlerův nepřítel. Tu součástku vždycky zastrčí zezadu někam mezi lampy, a když vysílání skončí, schová ji do ma-

minčina šití. Taky umí vtipy. Když k nám přijde paní Chrástová, vždycky řekne vtíp, kterému nerozumím, ale paní Chrástová se směje a celá zrudne.

Vršovický most

Myslím, že to byl rošťák Rosenheim, s kterým jsem šel z Bohdalce do Vršovic. Na mostě přes takzvané seřaďovací nádraží jsme se jako vždycky zastavili, nepojede-li vlak. A jel. Rosenheim dostal nápad močit na střechy krytých nákladních vagónů – hytláků. Abych nevypadal jako zbabělec, vystrčil jsem taky pindíka a čůral. Jenže zpod mostu se nečekaně vynořil vagón nekrytý, obsazený německými vojáky. Ten, co hrál na harmoniku, dostal přímý zásah od Rosenheima a jeho zpívající soused ode mne. A protože močení nejde jen tak zastavit, kropili jsme další Němce. Zvedali postupně oči nahoru a jeden k naší hrůze něco zakřičel, sáhl po pušce a zamířil na nás. To byl děs! Rosenheim uskočil dozadu a nevím, co udělal pak, protože jsem se dal na útěk.

Běžel jsem jako zajíc pronásledovaný lovci celý kilometr a zastavil jsem se až u našich dveří. Kolem maminky, která otevřela na mé nepřetržité zvonění, jsem udýchaně proklouzl a také kolem nějaké návštěvy, které tatínek právě ukazoval láhev od okurek s domácím rybízovým vínem, a oblečený jsem vklouzl do postele pod horu nastlaných peřin.

Tam jsem ležel, jektal zuby a představoval si, co se děje na seřaďovacím nádraží:

Slyším vzteklý hvizd píšťalky. Vlak zastavuje. Němci šplhají po srázu vzhůru. Na mostě je velitel říznými povely rozděljuje do dvou rojnic. Jedna hledá Rosenheima směrem k Vršovickým a druhá se vydává za mnou. Vojáci zarachotí uzávěry, aby měli nabitou...

Vysvědčení

Sundávám školní tašku ze zad a podávám mamince vysvědčení z první třídy.

My tomu říkáme vysvědčení, ale na tom listu je napsáno německy Schulnachricht a česky Školní zpráva.

„Samé jedničky!“ řekne nadšeně maminka. „Podívej se na to, taťko.“

„No, to mám teda radost,“ řekne tatínek.

Maminka mě šťastně políbí na čelo.

„Paní učitelka mi dala taky pusu,“ chlubím se.

„Prosím tě! Jenom tobě?“ diví se maminka.

„Každýmu, kdo měl jedničky. Ale byla jiná než od tebe.“

„Jak jiná?“

„Lepší. Taková jako měkčí a mokřejší a o něco delší.“

Maminka s tatínkem si vymění pobavené úsměvy.

„Od paní učitelky Hustolesový... měkčí, delší... to bych si teda taky dal říct,“ řekne tatínek.

„No, no,“ řekne maminka.

Černé auto

Někdo zvoní. Otevřu a dovnitř se hrne zadýchaná paní Mlejková:

„Podívejte se z okna! Rychle se podívejte z okna!“

Za otevřenou brankou stojí černé auto. Řidič ho obchází, špičkou boty kope do pneumatik a při tom kouří.

„Kdo to je?“ ptá se maminka.

„Gestapo,“ vydechne Mlejková.

Všechno se ve mně sevřelo.

„Přijeli si pro Chrásta!“ slyším sousedku.

A to už vidíme, jak ho vedou. Jsou dva. Jeden má baloňák a druhý kožený kabát. Jsou menší než pan Chrást. Představoval jsem si, že gestapáci jsou větší.

Jak stoupají po schodech k brance, bledý pan Chrást se otočí a ně-

komu zamává. Asi paní Chrástové. Pak řidič otevře zadní dveře černého auta, aby nastoupil. Pan Chrást nastoupí a vtom se ozve štěkot,

který znám, a my vidíme Ferdu, jak běží po schodech a skočí do auta k páníčkovi. Řidič ho popadne za obojek a vyhodí ho ven. Ale než stačí přibouchnout dveře, Ferda znovu hupsne panu Chrástovi na klín. Pan Chrást ho hladí a asi mu domlouvá, aby se vrátil domů a čekal, ale jak zadrhává, slova mu zůstávají v krku. Člověk v kožeňáku už toho má dost a přichází řidiči na pomoc. Oba Ferdu drapnou za ocas a za chlupy a vyhodí ho ven.

Jenže ten pes tomu nerozumí. Chce jet s panem Chrástem. Zrovna když k němu potřetí skáče, řidič bouchne dveřmi tak silně, že Ferdovi rozdrtí hlavu. Auto odjíždí a my vidíme paní Chrástovou, jak oběma rukama zvedne to mrtvé psí tělíčko a obrátí se na celý náš barák a jenom zoufale kouká do našich oken.

To už nevydržím, schovám hlavu mamince do zástěry a brečím. Slyším, jak maminka smrká a ptá se:

„A co udělal, že ho zatkli?“

„Někdo ho udal, že poslouchá cizí rozhlas. Von si nedával pozor. Všude říkal, co hlásili.“

„Naši lidi ho udali?“

„Naši lidi.“

„Já to nebyl. Já ne!“ křičím zoufale mamince do zástěry.

„Měli bysme jít dolů. Je tam sama,“ řekla maminka.

Příkaz k vystěhování

To odpoledne jsem přišel domů jako vždycky ulítaný.

„Mám žízeň a hlad,“ řekl jsem na rohožce a pak teprve jsem uviděl, že maminka má mokré oči. Kuchyně byla zamořena dýmem, jak tatínek kouřil. Na stole, vedle popelníku plného nedopalků, ležel nějaký papír

a já poznal, že to způsobil on. Maminka mi ho podala.

„Přečti si, co jsme dostali. Umíš už číst přece...“ zaštkala.

Jenže jak umíte v první třídě číst... Koukal jsem na tištěná písmena úředního dopisu a přeslabikoval tatínkovo jméno.

„Tady čti,“ ukázala maminka prstem na důležitý řádek a já slabikoval:

„...do čtrnácti dnů uvolnit Váš služební byt v domě č. 92.“

Nerozuměl jsem tomu.

„Jak uvolnit?“ zeptal jsem se.

Maminka mě vzala na klín a řekla: „Musíme se vystěhovat.“

„Nebudeme bydlet doma?“ přešel jsem zoufalým pohledem po elektrickém sporáku, kachlových kamnech a po našem okně s květináči.

„Všichni se musí vystěhovat?“

„Jenom my,“ řekla maminka a vysmrkala se.

Vysvětluju to dětem

„A proč zrovna vy?“ ptá se Jindra, který visí za nohy na horním břevnu klepadla na koberce. Dvě holčičky s panenkami sedí dole na roštu.

„Protože můj táta nechtěl hajlovat.“

„Náš táta taky nehajluje,“ říká holčička.

„Přišel nověj správce německej,“ vysvětluju jim a zároveň tu scénu vidím:

Němec v koženém kabátě a v klobouku vchází lítacími dveřmi rozvodny.

Kráčí k manipulačním stolům. Tři zaměstnanci, mezi nimi můj otec, vstávají. Nový správce se zastavuje, sráží podpatky a vymrští uje pravici. Dva Češi pozdrav opětují, jen můj tatínek stojí s pažemi svěšenými. Němec k němu přistoupí a znovu, jen jemu zopakuje nacistický

pozdrav. Tatínek však umíněně zavrtí hlavou. Němcova hlava na to vážně pokývne, jako by říkala: To si vypiješ.

Loučení

Několik sousedů a hlouček dětí sleduje, jak stěhováci uložili poslední kus nábytku a zavírají zadní dveře auta s nápisem STĚHOVÁNÍ KVERKA, Praha-Nusle.

(Proč si pamatuju, jak jsem byl zklamaný, že nepřišla slavná stěhovací firma HOLAN?) Maminka se v slzách loučí se sousedkami. Tatínek jí pomáhá nahoru do kabiny, pak vysazuje mě. Mávám dětem, které se vzdalují.

Přelidněný domek

Můj nový domov je v Kalvařově. Tatínek se tady narodil. Říká, že to není ani město ani vesnice, ale městys. Náš domek má zepředu státní silnici z Prahy do Jičína a zezadu, hned za stodolou, hřbitov. To se mi na něm nelíbí. Z okna na schodišti vidím pomníky, hroby a kříže. Jinak je dům docela hezký, ale malý. Nevím, jak se sem vejde, protože tu bydlí děda s babičkou, strejda Havelka s tetou a malým dítětem, které se jmenuje Luděk. A do toho my tři. Celkem osm. S kočkou devět. Tatínek z toho má taky strach. Při večeři řekl:

„Budeme tu trochu jako sardinky. Ale nedá se svítit. Myslel jsem, že sem půjdu až na důchod, a přišlo to holt dřív.“

„S tím si nelam hlavu,“ zařvala na něj od plotny jeho sestra, teta Lud-

mila, až jsem se lek. Brzy jsem však zjistil, že teta řve neustále a nemyslí to nijak zle. „Je to tvůj barák, tak kam bys chodil. Musíme se uskrovnit.“

Její manžel, strýc Venouš, pracuje na dráze. Doma nosí staré železničářské kalhoty na kšandách. Je malý, zavalitý a směje se vysokým řezavým hlasem.

„O ten nábytek náš mám obavy. Aby v tý stodole nezvlhнул. Poněvadž tam zatejká. Jak překližka zvlhne, můžeš to vyhodit,“ říká.

„Vyměníme tašky, aby tam nezatejkalo,“ uklidní ho tatínek.

„A co budeš dělat, švagře?“ Strejda říká tatínkovi švagře.

„Fanouš je šikovnej. Ten se neztratí,“ ozve se z kouta slabým hláskem drobná a vyschlá babička, která pořád něco přebírá. Teď přebírá hrách.

„Vo kampani může dělat v cukrovaru. Tam ho vemou všema deseti,“ vykřikne teta.

„Kluk si nečistí boty,“ bodne dědeček špičkou své hole do mých sandálů. Je vysoký a přísný. Ani nevím, jestli mě má rád.

„Ptal jsem se u kováře. Možná bych moh tam,“ řekne tatínek.

„Aby tě nekop kůň, švagře. Ten kope hůř jak elektrína. Kůň, panečku, to nejsou drátky,“ řekne strejda a mečivě se tomu směje.

„Berany, berany duc!“ snažím se spřátelit s malým Luďkem. Ale chlapec se rozbřečí.

„Neboj se, Eda je z Prahy. A bude s tebou kamarádit,“ vezme ho teta do náruče.

To teda nevím. Chci si vzít na klín kočku. Ale uteče pod stůl.

At' jde ven

Teta Ludmila má v přístěnku na dvoře mandl. Je tu teplo a voní to tady výpary z čistého prádla. Pozoruju ten vrzající těžký stroj s dřevěnými válci. V bedně nad nimi, která se třese, jak pomalu kodrcá po válcích sem a tam, jsou velké dlažební kostky, aby byla těžká. Teta má větší prsa než maminka, při práci se jí vlní a zapocené žlábké mezi nimi se odkrývá a zakrývá, což se mi líbí.

„A že nejdeš ven? Hrát si s klucima,“ vykřikne teta.
Zavrtím hlavou.

„Dones ten košík s prádlem, je v síni,“ přikáže mi.
Chci ochotně vyrazit, ale nevím kam.

„Kde je síň?“ ptám se.

„Co? To snad není prauada!“ směje se teta halasně
a vede mě do chladné chodby, která spojuje ulici s dvor-
kem a je dlážděná cihlami.

„Tohle je síň,“ bere teta koš s prádlem. „Jak bys tomu
chtěl říkat, prosím tě?“

„Chodba. Nebo průjezd.“

„V Praze máte průjezdy, tady máme síně,“ křičí teta a chce odejít, ale
vtom zaslechne z ulice hlasy.

„Paní Havelková!“ volá tam klučičí hlas.

„No, co je?“ houkne teta.

„Ať jde ven! Ať se nám ukáže. Ten Pražák.“

Teta odloží koš, vezme z háčku na stěně klíč a odemyká velké dveře,
za které já nechci.

„Máš tam nový kamarádi,“ říká. „Pojď. Nemůžeš tady bejt celý dny za-
lezlej.“

„Já nechci. Nikoho neznám,“ vzpírám se.

„Tak se s nima seznámíš a budeš je znát. Budete si hrát na vojáci,“ táhne
mě teta za ruku.

„Pražák – prasák!“ řekne někdo za dveřmi a ostatní se tomu smějí. Tak
to už mě tam teprve nedostane.

Ale teta má od mandlování sílu. Škvírou dveří mě vystrčí na ulici
a zase zamkne.

Prvně venku

Světlo mě oslnilo. Lepím se zády ke dveřím rozpáleným od slunce. Jsou
tři, co tu na mě čekají. Jeden prcek, druhý tlouštík a třetí, v jakési ko-
žené řídicí kšiltovce s lesklým štítkem a šňůrkou, je větší než já. Pro-
hlížejí si mě, jako by konečně odvalili kámen a našli pod ním žízalu.

„Jak se jmenuješ?“ řekne prcek s drzýma očima.

„Eda.“

„Éda!“ zachechtá se a buřtík se k němu přidá.

„Co to máš na hlavě?“ rychlým, nečekaným hmatem mi sundá kříž, který mi upletla maminka, aby mi vlasy nelezly do čela.

„Kříž,“ řeknu.

„To se v Praze nosí?“ zkouší si ho pobaveně.

Přikývnu. Kluk v šoférské čepici mu kříž sebere a vrátí mi ho.

„Ty jsi tady na prázdniny, nebo nafurt?“ zeptá se.

„Nafurt,“ řeknu.

Prcek se sehne pro kámen a nadhazuje ho v ruce. Vypadá to, že mě budou kamenovat. Pak ho však hodí a kámen zasáhne telegrafní tyč. Podá mi jiný.

„Stref se.“

Strašně si přeju, abych se trefil, ale samozřejmě netrefím. Smějou se mi.

„V Praze asi nemaj šutry!“ chechtá se drzounek.

„Měli jste v Praze nějaký doupě?“ zeptá se ten větší kluk.

„Doupě? To asi ne,“ přiznám se.

„Tak pojd,“ řekne a já s nimi jdu.

Doupě

Všichni jsou bosí, moje bílé nohy v ponožtičkách a sandálech se mezi jejich špinavýma a opálenýma nepatříčně vyjímají.

Vedou mě podél hřbitovní zdi. Na jejím konci stojí malý zděný domek.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.